

Viktigare lagar och förordningar inför årsskiftet 2022/2023

Innehållsförteckning

Inledning	6
Information om svensk lagstiftning.....	7
Statsrådsberedningen	8
Kontakt.....	8
Arbetsmarknadsdepartementet	9
Kontakt.....	9
Arbetsförmedlingen får en ny instruktion.....	9
Förmedlingsinsatser – ett nytt arbetsmarknadspolitiskt program.....	10
Handlingsplanernas betydelse i Arbetsförmedlingens verksamhet stärks	10
Förbättrade förutsättningar för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten	10
De tillfälliga lättnaderna i arbetslöshetsförsäkringen förlängs.....	11
De tillfälligt höjda ersättningsnivåerna i arbetslöshetsförsäkringen och aktivitetsstödet ska gälla tills vidare.....	11
Nya regler för att genomföra EU-direktiv om balans mellan arbete och privatliv för föräldrar och anhörigvårdare.....	12
Ökade krav på arbetsgivare vid subventionerade anställningar	12
Samlad förordning för statsbidrag till organisationer inom brottsofferområdet	13
Ett nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck inrättas.....	13
Arbetet med att hjälpa våldsutsatta att ordna stadigvarande boende stärks.....	13
Finansdepartementet	14
Kontakt.....	14
Sänkt skatt för personer över 65 år som arbetar	14
Reseavdraget behålls och schablonbeloppen för arbetsresor, tjänsteresor och hemresor förstärks	14
Förstärkt skattereduktion för installation av solceller	15
Schablonbeskattning för kemikalieskatt vid viss typ av import	15
Genomförande av det nya punktskattedirektivet.....	16
Avfallsförbränningskatten avskaffas	16
Höjd skatt på alkohol och tobak	16
Tillfälligt sänkt skatt på drivmedel.....	17
Slopad koldioxidskatt på bränsle i kraftvärme- och värmeverk inom EU Emissions Trading System (EU ETS)	17
Rapportering och utbyte av upplysningar om inkomster genom digitala plattformar.....	17
En förstärkt spelreglering	18
Idéburen välfärd.....	18

En ny riksbankslag.....	19
Effektivare förutsättningar för samverkan i arbetet mot penningtvätt och finansiering av terrorism	20
Rätt till betalkonto i fler banker.....	20
Tydligare krav på identifiering när fakturabetalningar utgör en betaltjänst.....	21
Stärkta möjligheter för Sjunde AP-fonden att tillhandahålla ett pensionssparande av hög kvalitet som ger en trygg pension.....	21
Försvarsdepartementet	22
Kontakt.....	22
Myndigheten för totalförsvarsanalys inrättas.....	22
Ett regemente återinrättas	22
Infrastrukturdepartementet.....	23
Kontakt.....	23
Åtgärder mot fusk vid förarprov och mot illegal utbildningsverksamhet på transportområdet.....	23
Kraven i reduktionsplikten för bensin och diesel ska inte höjas 2023.....	24
Undantag från lokaliseringsprincipen för kommunal bredbandsutbyggnad	24
Ytterligare åtgärder mot fordonsmålvakter.....	25
Underlåtelse att underrätta Transportstyrelsen om trafikansvariga personer ska leda till sanktionsavgift	25
Tystnadsplikt i post- och annan befordringsverksamhet	26
Justitiedepartementet.....	27
Kontakt.....	27
Förbättrad hantering av ärenden om överförande av straffverkställighet	27
Snabbare lagföring av brott.....	27
Utlandsspioneri kriminaliseras	28
Ändringar i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen.....	28
Ändring i lagen med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden i fråga om en ny forumregel	29
En grundlagsändring som möjliggör begränsningar av föreningsfriheten i förhållande till terroristorganisationer	29
Upphovsrätten på den digitala inre marknaden	29
Stärkt skydd på bostadsrättsmarknaden	30
Ett nytt tvistlösningsförfarande för de årliga hyresförhandlingarna	31
Nya regler om bolags rörlighet över gränserna inom EU.....	31
Kulturdepartementet	32
Kontakt.....	32
Bättre villkor för kommersiell radio.....	32
Statligt stöd till organisationer som arbetar med mottagande av människor från Ukraina som söker skydd i Sverige.....	32

Nytt stöd till produktion av audiovisuella verk	33
Publik service-avgiften sänks	33
Miljödepartementet	34
Kontakt	34
Ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar	34
Klimatbonusen	35
Artskyddsförordningen	35
Nya straffbestämmelser i miljöbalken gällande fartygsåtervinning	35
Säkerheter för avfallsverksamheter och straff för att lämna avfall till obehörig	36
Ändring gällande rätt till ersättning vid nekat avverkningstillstånd i fjällnära skog	36
Kommunens bedömning av behovet av en allmän vattentjänst ska bli mer flexibel och varje kommun ska ha en aktuell vattentjänstplan	37
Ny förordning om producentansvar för elutrustning m.m.	37
Ny förordning om producentansvar för förpackningar m.m.	37
Vissa miljöfarliga verksamheter blir anmälningspliktiga	38
Ändring i förordningen om viltförvaltningsdelegationer	38
Stöd till icke-registreringspliktiga eldrivna arbetsmaskiner och miljöarbetsmaskiner möjliggörs	39
Producenter av engångsplastprodukter ska betala nedskräpningsavgifter	39
Näringsdepartementet	40
Kontakt	40
Tydligare bestämmelser om ersättning vid avslag på ansökningar om tillstånd till avverkning i fjällnära skog	40
Stöd till företag inom fiskeri- och vattenbrukssektorn med anledning av brexit	41
Stöd från Europeiska socialfonden+, Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning	41
Stöd från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden	41
Statligt stöd till regionala investeringar kan lämnas av regioner och Tillväxtverket	42
Statligt stöd för att regionalt främja företag kan lämnas av regioner och Tillväxtverket	42
Statlig medfinansiering till Fonden för en rättvis omställning	43
Länsvisa miniminivåer för varg slopas	43
Krav på märkning och registrering av katter	43
Socialdepartementet	45
Kontakt	45
För vårdgivare eller omsorgsgivare införs en möjlighet att använda sammanhållna vård- och omsorgsdokumentation	45
Justerade åldersgränser i pensionssystemet och i kringliggande system	46

Undantagsreglerna för tillgodoräkning av försäkringstid för garantipension och för garantipension till omställningspension tas bort	46
Förlängt undantag från bedömningen mot normalt förekommande arbete i sjukpenningärenden vid uppskjuten vård eller rehabilitering	47
Det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer inom bostadsbidraget förlängs.....	47
Möjligheten att betala ut garantipension till EES-länder och Schweiz samt till Förenade kungariket upphör.....	47
Läkemedelsverket får fortsatt möjlighet att ta del av uppgifter om covid- 19-vaccinationer för säkerhetsövervakning av vacciner.....	48
Utbildningsdepartementet	49
Kontakt	49
Stärkt kvalitet och likvärdighet i pedagogisk omsorg	49
En rektors beslut om att en elev ska gå om en årskurs ska kunna överklagas	49
Tydligare krav på fristående förskolor, skolor och fritidshem med konfessionell inriktning införs	50
Studielåntagare får ökade möjligheter till ändrade betalningsvillkor	50
Ökade möjligheter för yrkeselever att uppnå grundläggande behörighet.....	51
Möjligheterna till validering förbättras.....	52
Statligt stöd för kommersialisering av forskningsresultat	52
Utökade möjligheter för universitet och högskolor att hyra ut bostäder	52
Höjning av avgiften för högskoleprovet	53
Utrikesdepartementet.....	54
Kontakt	54
Regeringen ges rätt att meddela föreskrifter om tullfrihet.....	54

Inledning

Den här sammanställningen innehåller ett urval av de lagar och förordningar som träder i kraft under andra halvåret 2022 eller en tid därefter, såväl nya lagar och förordningar som ändringar i befintliga.

Efter årsskiftet 2022/2023 så genomförs den departementsombildning som statsministern aviserade i regeringsförklaringen. De ansvarsområden som sorterar under framför allt Näringsdepartementet, Miljödepartementet och Infrastrukturdepartementet omfördelas då på två nya departement, Klimat- och näringslivsdepartementet och Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Lagar och förordningar anger spelreglerna för vårt samhälle. En ny lag blir till genom att regeringen lämnar ett förslag, en proposition, till riksdagen. Efter att något av riksdagens utskott har bearbetat propositionen fattar riksdagen beslut om den nya lagen. Därefter utfärdar regeringen lagen, vilket innebär att den publiceras och blir känd. En ny förordning kan regeringen själv besluta om utan att lägga fram den för riksdagen.

Både lagar och förordningar publiceras i Svensk författningssamling (SFS). SFS publiceras elektroniskt på webbplatsen www.svenskforfattningssamling.se. Varje lag och förordning har ett unikt nummer i SFS.

Om du vill veta mer om propositioner, lagar och förordningar hittar du information på www.lagrummet.se. Lagrummet är en gemensam webbplats för den offentliga förvaltningens rättsinformation och innehåller länkar till rättsinformation hos regering, riksdag, domstolar och statliga myndigheter.

Lagstiftningsprocessen finns beskriven under rubriken ”Så styrs Sverige” på www.regeringen.se.

Den här sammanställningen kan laddas ner på www.regeringen.se. Vid publicering har vissa lagar ännu inte hunnit få några SFS-nummer. Det gäller nummer som slutar på ”000” (till exempel 2022:000).

Information om svensk lagstiftning

Lagrummet: www.lagrummet.se

Regeringens och Regeringskansliets webbplats: www.regeringen.se

Regeringskansliets rättsdatabaser: <http://rkrattsbaser.gov.se>

Sveriges riksdags webbplats: www.riksdagen.se

Statsrådsberedningen

Statsrådsberedningen ansvarar för att leda och samordna arbetet i Regeringskansliet samt för att samordna den svenska EU-politiken.

Kontakt

Presskontakter hos statsminister Ulf Kristersson:

Presschef Siri Steijer

Tfn 076-136 74 96

Biträdande presschef Carl Bergkvist

Tfn 076-130 33 74

Pressekreterare Hanna Strömberg

Tfn 076-128 61 69

Pressekreterare Helena Walentowicz

Tfn 076-128 65 47

Presskontakt hos EU-minister Jessika Roswall:

Pressekreterare Susan Bergqvist

Tfn 076-130 95 62

Till årsskiftet 2022/2023 träder inga lagar i kraft inom Statsrådsberedningens ansvarsområden.

Arbetsmarknadsdepartementet

Arbetsmarknadsdepartementet ansvarar för frågor och ärenden som rör arbetsmarknad, arbetsrätt och arbetsmiljö. Departementet ansvarar också för arbetet för ökad jämställdhet mellan kvinnor och män och mänskliga rättigheter på nationell nivå. Dessutom ansvarar departementet för arbetet mot rasism och diskriminering samt för att stärka hbtqi-personers (homosexuella, bisexuella, transpersoner, queer och intersexpersoner) rättigheter.

Kontakt

Presskontakter hos arbetsmarknads- och integrationsminister Johan Pehrson:

Presschef Axel Mårtensen

Tfn 076- 136 43 89

Pressekreterare Christoffer Heimbrand

Tfn 076-112 11 47

Pressekreterare Elin Olofsson

Tfn 076-138 13 28

Presskontakt hos jämställdhets- och biträdande arbetsmarknadsminister Paulina Brandberg:

Pressekreterare Anton Johansson

Tfn 076-135 53 41

Arbetsförmedlingen får en ny instruktion

Ny förordning: Förordning (2022:811) med instruktion för Arbetsförmedlingen

SFS: 2022:811

Ikraftträdande: 1 december 2022

Genom den nya instruktionen preciseras Arbetsförmedlingens uppgifter, bland annat förs den tidigare oreglerade uppgiften att stödja kompetensförsörjningen på arbetsmarknaden in i instruktionen. Bestämmelserna om samverkan utvecklas, bland annat införs en ny bestämmelse om Arbetsförmedlingens samverkan med kommuner. Vidare införs nya bestämmelser om myndighetens organisation.

Förmedlingsinsatser – ett nytt arbetsmarknadspolitiskt program

Ny förordning: Förordning (2022:812) om förmedlingsinsatser

SFS: 2022:812

Ikraftträdande: 1 december 2022

Genom förordningen införs ett nytt arbetsmarknadspolitiskt program – förmedlingsinsatser – som innebär att den arbetssökande erbjuds att ta del av individuellt utformade aktiviteter hos en anordnare. Arbetsförmedlingen ska i normalfallet anskaffa förmedlingsinsatser från leverantörer och får endast i undantagsfall anordna programmet förmedlingsinsatser i egen regi.

Handlingsplanernas betydelse i Arbetsförmedlingens verksamhet stärks

Ändringar: Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

SFS: 2022:813

Ikraftträdande: 1 december 2022

Genom ändringarna stärks regleringen kring de individuella handlingsplanerna. Bland annat preciseras bestämmelserna om vad handlingsplanerna ska innehålla och att de ska hållas aktuella. Det införs även en bestämmelse om att planerade insatser och aktiviteter ska vara arbetsmarknadspolitiskt motiverade. Vidare förtydligas att den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska utformas och bedrivas så att bidragsbrott motverkas och risken för felaktiga utbetalningar minimeras.

Förbättrade förutsättningar för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Ändringar: Lag (2000:625) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) med flera lagar

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:216 Förbättrade förutsättningar för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

SFS: 2022:817, 2022:1435, 2022:1238–2022:1244

Ikraftträdande: 1 december 2022

Ändringarna möjliggör ett mer ändamålsenligt informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser. Sekretessbestämmelser ändras på så sätt att offentlighet blir huvudregeln i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Tystnadsplikt införs för leverantörer och underleverantörer.

Vidare innebär ändringarna ett tydliggörande av att överenskommelser mellan Arbetsförmedlingen och kommuner enligt lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter får innefatta ersättning från Arbetsförmedlingen till kommunen och att tillämpningsområdet för lagen (2010:536) om valfrihet hos Arbetsförmedlingen förtydligas.

De tillfälliga lättnaderna i arbetslöshetsförsäkringen förlängs

Ändringar: Lag (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring och förordningen (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring

Beslutsunderlag: Prop. 2022/23:1 Budgetpropositionen för 2023

SFS: 2022:000

Under covid-19-pandemin har tillfälliga lättnader införts i arbetslöshetsförsäkringen. Lättnaderna innebär bland annat att det krävs färre arbetade timmar för att uppfylla arbetsvillkoret än tidigare och att enskilda kan få arbetslöshetsersättning redan efter två karensdagar i stället för som tidigare efter sex karensdagar. Lättnaderna innebär även att begränsningen av företagares möjlighet att få arbetslöshetsersättning vid upprepade uppehåll i näringsverksamheten, den så kallade femårsregeln, inte tillämpas. Vidare finns en tillfällig möjlighet för företagare att med bibehållen arbetslöshetsersättning vidta marknadsföringsåtgärder som endast syftar till att senare kunna återuppta verksamheten. Dessa lättnader förlängs att gälla även under 2023.

De tillfälligt höjda ersättningsnivåerna i arbetslöshetsförsäkringen och aktivitetsstödet ska gälla tills vidare

Ändringar: Förordning (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring och förordningen (2017:819) om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser

SFS: 2022:000

Under covid-19-pandemin har ersättningsnivåerna i arbetslöshetsförsäkringen och aktivitetsstödet tillfälligt höjts. Det högsta beloppet i grundförsäkringen har höjts till 510 kronor per dag. Motsvarande höjning har gjorts för de som har det lägsta beloppet i den inkomstrelaterade försäkringen. Taket för den inkomstrelaterade ersättningen har höjts till 1 200 kronor per dag de första 100 dagarna och till 1 000 kronor per dag därefter. Det har även införts lägsta nivåer för dagpenningen motsvarande 255 kronor per dag. Den höjda ersättningen omfattar även det aktivitetsstöd som lämnas till personer som uppfyller villkoren för rätt till arbetslöshets-

ersättning. För denna grupp är den lägsta ersättningen dock 510 kronor per dag. De tillfälligt höjda beloppen ska gälla tills vidare.

Nya regler för att genomföra EU-direktiv om balans mellan arbete och privatliv för föräldrar och anhörigvårdare

Ändring: Socialförsäkringsbalken, lag (1988:1465) om ledighet för närståendevård, föräldraledighetslag (1995:584), lag (1998:209) om rätt till ledighet av trängande familjeskäl med flera lagar

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:175 Genomförande av balansdirektivet

SFS: 2022:1291–1297

Ikraftträdande: 2 augusti 2022

I likhet med vad som gäller för föräldrapenning på sjukpenningnivå ska 90 dagar med föräldrapenning på grundnivå inte kunna avstås till den andra föräldern.

Föräldrar med barn upp till åtta år och vissa arbetstagare som vårdar en närstående svårt sjuk person ges vissa rättigheter vid en begäran om flexibla arbetsformer. Med flexibla arbetsformer avses förändringar av arbetsmönstret såsom distansarbete och flexibel arbetstid. Arbetstagare som begär flexibla arbetsformer omfattas av skydd mot missgynnande.

Repressalieförbud införs till skydd för arbetstagare i lagen om ledighet för närståendevård, föräldraledighetslagen och lagen om rätt till ledighet av trängande familjeskäl.

Diskrimineringsombudsmannen får utökad talerätt för enskilda arbetstagare i vissa tvister om missgynnande behandling.

Ökade krav på arbetsgivare vid subventionerade anställningar

Ändringar: Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten med flera förordningar

SFS: 2022:1020–1025 och 2022:1221

Ikraftträdande: 1 december 2022

Kraven på arbetsgivare för att få bidrag eller stöd vid subventionerade anställningar eller för att ta emot praktikanter tydliggörs och skärps när det gäller skötsamhet för att hindra oseriösa arbetsgivare från att ta emot bidrag, stöd eller praktikanter. Regleringen för behandling av personuppgifter ändras för att underlätta kontrollen av arbetsgivarna.

Samlad förordning för statsbidrag till organisationer inom brottsofferområdet

Ny förordning: Förordning (2022:257) om statsbidrag till kvinno- och tjejjourer och vissa andra ideella organisationer inom brottsofferområdet

Beslutsunderlag: Ds 2019:7 Ny modell för statsbidrag till vissa ideella organisationer inom brottsofferområdet

SFS: 2022:257

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Flera befintliga statsbidrag riktade till kvinno- och tjejjourer och andra ideella organisationer inom brottsofferområdet samlas i en ny förordning. Bidraget riktar sig till organisationer som arbetar mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, sexuellt våld, hedersrelaterat våld och förtryck eller prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Bidraget fördelas av Socialstyrelsen som organisations- eller verksamhetsbidrag. Som huvudregel ska ett beslut om bidrag gälla för två bidragsår.

Ett nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck inrättas

Ny förordning: Förordning (2022:1345) om nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck

SFS: 2022:1345

Ikraftträdande: 1 oktober 2022

Ett nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck inrättas vid Länsstyrelsen i Östergötlands län. Centrumet ska stödja och bidra till ett strategiskt, förebyggande och kunskapsbaserat arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck på nationell, regional och lokal nivå.

Arbetet med att hjälpa våldsutsatta att ordna stadigvarande boende stärks

Ny förordning: Förordning (2022:1416) om statsbidrag till kommuner för att stärka arbetet med att hjälpa våldsutsatta att ordna stadigvarande boende

SFS: 2022:1416

Ikraftträdande: 3 oktober 2022

Ett nytt statsbidrag inrättas i syfte att långsiktigt stärka och utveckla kommuners arbete med att erbjuda våldsutsatta personer hjälp med att ordna stadigvarande boende. Bidraget fördelas av Socialstyrelsen efter ansökan. Vid bedömningen ska myndigheten särskilt beakta kommunens möjligheter till samverkan med andra kommuner och aktörer och förutsättningarna för god spridning av resultaten.

Finansdepartementet

Finansdepartementet ansvarar för frågor som rör statens ekonomi. Det handlar om samordning av statens budget, prognoser och analyser, skattefrågor samt styrning och förvaltning av statens verksamhet. Dessutom ansvarar departementet för frågor som rör finansmarknad, kommuner och regioner, upphandling, bostäder och samhällsplanering samt konsumentlagstiftning.

Kontakt

Presskontakt hos finansminister Elisabeth Svantesson:

Pressekreterare Niklas Gillström

Tfn 076-141 14 79

Presskontakt hos finansmarknadsminister Niklas Wykman:

Pressekreterare Victoria Eriksson

Tfn 076-137 89 04

Presskontakt hos civilminister Erik Slottnér:

Pressekreterare Martin Källstrand

Tfn 076-110 75 21

Sänkt skatt för personer över 65 år som arbetar

Ändringar: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2022/23:1 Budgetpropositionen för 2023

SFS: 2022:1807

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Jobbskatteavdraget för personer som vid årets ingång har fyllt 65 år förstärks. Ändringen innebär att skattereduktion ges med ett belopp som motsvarar en större andel av arbetsinkomsterna för personer med arbetsinkomster upp till ca 1,8 miljoner kronor per år. Totalt sänks skatten för äldre som arbetar med 770 miljoner kronor.

Reseavdraget behålls och schablonbeloppen för arbetsresor, tjänsteresor och hemresor förstärks

Ändringar: Inkomstskattelagen (1999:1229) med flera lagar.

Beslutsunderlag: Prop. 2022/23:18 Bibehållet reseavdrag med vissa förstärkningar för arbetsresor, tjänsteresor och hemresor

SFS: 2022:1804, 2022:1806

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Reseavdraget i sin nuvarande form behålls och den nya modellen för skattelättnad för arbetsresor som ska träda i kraft vid årsskiftet införs inte. För att minska risken för fusk och fel behålls de beslutade reglerna om att arbetsplatsens adress ska anges i arbetsgivardeklarationen, och i förekommande fall i kontrolluppgift. De schablonbelopp som får dras av för kostnader för arbetsresor, tjänsteresor och hemresor med egen bil eller förmånsbil höjs för att bättre motsvara de faktiska kostnaderna. För resor med förmånsbil som drivs med elektricitet görs dock inga ändringar.

Förstärkt skattereduktion för installation av solceller

Ändringar: Lagen (2020:1066) om förfarandet vid skattereduktion för installation av grön teknik

Beslutsunderlag: Prop. 2022/23:15 Förstärkt skattereduktion för installation av solceller

SFS: 2022:1797

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Skattereduktionen för installation av grön teknik förstärks. Ändringen innebär att subventionsgraden för installation av solceller höjs från 15 till 20 procent av de debiterade arbets- och materialkostnaderna.

Schablonbeskattning för kemikalieskatt vid viss typ av import

Ändringar: Lag om ändring i lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik

Beslutsunderlag: Prop. 2022/23:1 Budgetpropositionen för 2023

SFS: 2022:1772

Ikraftträdande: 31 december 2022

Det införs ett system med schablonbeskattning för kemikalieskatt vid vissa former av import från länder utanför EU. Systemet används om varans nettovikt inte framgår av tulldeklarationen. I så fall beskattas varorna med ett schablonbelopp per vara. Om schablonsystemet har tillämpats kan den skattskyldige välja att inom två månader lämna uppgifter om varans vikt till Tullverket och i stället tillämpa de ordinarie reglerna.

Genomförande av det nya punktskattedirektivet

Ny lag: Lag (2022:155) om tobaksskatt och lag (2022:156) om alkoholskatt

Ny förordning: Förordning (2022:181) om skatt på energi, förordning (2022:182) om tobaksskatt och förordning (2022:183) om alkoholskatt

Ändringar: Lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi med flera lagar och förordningar

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:61 Nytt punktskattedirektiv och vissa andra ändringar och prop. 2021/22:256 Leveranser av fartygsbränsle till havs i vissa fall

SFS: 2022:155–159, 2022:161–162, 2002:166–171, 2022:174–177, 2022:179–184, 2022:1483–1488, 2022:1735–1744, 2022:1776 och 2022:1801

Ikraftträdande: 13 februari 2023

I samband med genomförandet av ett omarbetat EU-direktiv införs en ny lag om tobaksskatt och en ny lag om alkoholskatt, vilka ersätter nuvarande lagar med samma namn. I övrigt avser förändringarna huvudsakligen hur vissa flyttningar av tobaksvaror, alkoholvaror och energiprodukter ska hanteras administrativt.

Avfallsförbränningsskatten avskaffas

Ändringar: Lagen (2019:1274) om skatt på avfall som förbränns upphävs och vissa följdändringar görs i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Beslutsunderlag: Prop. 2022/23:1 Budgetpropositionen för 2023

SFS: 2022:1778–1780

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Avfallsförbränningsskatt tas i dag ut för avfall som förs in till en avfallsförbrännings- eller samförbränningsanläggning. Skatten avskaffas eftersom den inte på ett verkningsfullt och kostnadseffektivt sätt styr mot dess syften, och samtidigt riskerar att på sikt leda till en minskad kraftvärmeproduktion.

Höjd skatt på alkohol och tobak

Ändringar: Lagen om alkoholskatt (2022:156) och lagen om tobaksskatt (2022:155) med flera lagar

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:245 Höjd skatt på alkohol och tobak

SFS: 2022:1783, 2022:1785–1787 och 2022:1790–1791

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Skatten på öl, vin, andra jästa drycker än vin eller öl samt mellanklassprodukter höjs med cirka 5 procent och skatten på sprit höjs med cirka 1 procent 2023. Skatten på cigaretter, cigarrer, cigariller, röktoak, snus, tuggtoak och övrig toak höjs med cirka 3 procent utöver den tidigare prognosticerade förändringen i konsumentprisindex.

Tillfälligt sänkt skatt på drivmedel

Ändringar: Lagen (1994:1776) om skatt på energi

Beslutsunderlag: Prop. 2022/23:17 Tillfälligt sänkt skatt på drivmedel och sänkt skatt på bränslen i viss värmeproduktion

SFS: 2022: 1775–1776

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Energiskatten på bensin och diesel sänks tillfälligt under tre år med 80 öre per liter i förhållande till de skattesatser som skulle ha gällt den 1 januari 2023 med gällande indexeringsregler.

Slopad koldioxidskatt på bränsle i kraftvärme- och värmeverk inom EU Emissions Trading System (EU ETS)

Ändringar: Lagen (1994:1776) om skatt på energi

Beslutsunderlag: Prop. 2022/23:17 Tillfälligt sänkt skatt på drivmedel och sänkt skatt på bränslen i viss värmeproduktion

SFS: 2022:1775

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Bränsle som förbrukas i kraftvärmeproduktion eller i annan värmeproduktion för framställning av värme i en anläggning inom utsläppshandelssystemet befrias från koldioxidskatt.

Rapportering och utbyte av upplysningar om inkomster genom digitala plattformar

Ny lag: Lagen (2022:000) om plattformsoveratörers inhämtande av vissa uppgifter på skatteområdet och lagen (2022:000) om automatiskt utbyte av upplysningar om inkomster genom digitala plattformar

Ny förordning: Förordningen (2022:000) om plattformsoveratörers inhämtande av vissa uppgifter på skatteområdet och förordningen (2022:000) om automatiskt utbyte av upplysningar om inkomster genom digitala plattformar

Ändringar: Skatteförfarandelagen (2011:1244) med flera lagar och förordningar

Beslutsunderlag: Prop. 2022/23:6 Rapportering och utbyte av upplysningar om inkomster genom digitala plattformar och vissa andra ändringar i EU:s direktiv om administrativt samarbete på direktskatteområdet

SFS: 2022:1681-1682 och 2022:1692-1693

Ikraftträdande: 1 januari 2023

I samband med genomförande av en ändring i EU-direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning införs bland annat regler som innebär att plattformsoperatörer ska lämna uppgifter om vad de personer tjänar som använder plattformarna för att hyra ut eller sälja varor eller tjänster. Uppgifterna som lämnas i Sverige kan användas av Skatteverket men uppgifter ska också överföras till andra medlemsstater och tredjeländer med vilka det finns ett gällande avtal om automatiskt informationsutbyte. Det införs också en ny form av revision som kan utföras gemensamt mellan myndigheter i olika medlemsstater.

En förstärkt spelreglering

Ändringar: Spellagen (2018:1138), lag om upphävande av lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel, lagen (2018:1139) om skatt på spel, skatteförfarandelagen (2011:1244) och spelförordningen (2018:1475)

Ny lag: Lag om skyldighet att lämna uppgifter om utvecklingen på spelmarknaden

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:242 En förstärkt spelreglering

SFS: 2022:000

Ikraftträdande: 1 januari 2023

De ändringar i spellagen som avser tillstånd för spelprogramvara träder dock i kraft den 1 juli 2023. Genom ändringarna vidtas fler åtgärder för att stänga ute olicensierat spel från den svenska spelmarknaden, bland annat ett krav på tillstånd för spelprogramvara, ett förbud mot att främja olovligt spel och ett utökat reklamförbud för olicensierat spel. Det införs även en ny lag med en uppgiftsskyldighet för licens- och tillståndshavare, utökade möjligheter att meddela undantag från de tekniska kraven på en licenshavares spelsystem och en förlustgräns på värdeautomater. Lagen om anordnande av visst automatspel upphävs.

Idéburen välfärd

Ändringar: Lagen (2008:962) om valfrihetssystem och lagen (2016:1145) om offentlig upphandling

Ny lag: Lagen (2022:900) om registrering av idéburna organisationer

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:135 Idéburen välfärd

SFS: Lag (2022:901) om ändring i lagen (2008:962) om valfrihetssystem, lag (2022:902) om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling och lagen (2022:900) om registrering av idéburna organisationer

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Ändringarna ger upphandlande myndigheter möjlighet att i vissa fall reservera rätten att delta i valfrihetssystem och upphandlingar till idéburna organisationer. Det innebär att enbart organisationer som uppfyller kraven för att betraktas som idéburna kan få sådana kontrakt eller delta i sådana valfrihetssystem. För att kunna reservera valfrihetssystem och upphandlingar till idéburna organisationer krävs bland annat att den idéburna organisationens allmännyttiga syfte bidrar till att uppfylla ändamålet med den tjänst som ska tillhandahållas. Det införs även en ny lag som innebär att idéburna organisationer som bedriver offentligt finansierad välfärdsverksamhet ska kunna registrera sig i ett särskilt register. Registreringen är frivillig. Förslagen syftar till att öka möjligheterna för idéburna organisationer att tillhandahålla offentligt finansierade välfärdstjänster.

En ny riksbankslag

Ny lag: Lag (2022:1568) om Sveriges riksbank

Ändringar i lag: Lag (2022:1566) om ändring i regeringsformen, lag (2022:1567) om ändring i riksdagsordningen

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:41 En ny riksbankslag

SFS-nummer: 2022:1566–1568

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Med den nya riksbankslagen införs en modern och ändamålsenlig rättslig reglering för Riksbanken. Sedan den tidigare riksbankslagen trädde i kraft 1989 har det ekonomisk-politiska landskapet förändrats betydligt. Bland annat har Sverige fått rörlig växelkurs och blivit medlem i EU, samtidigt som de finansiella marknaderna avreglerats och internationaliserats. Ny rättslig reglering har tillkommit på flera områden.

I den nya lagen förtydligas därför Riksbankens uppdrag och mandat (bland annat när det gäller finansiell stabilitet). Det framgår att låg och stabil inflation är målet för penningpolitiken. Därutöver ska Riksbanken bidra till en balanserad utveckling av produktion och sysselsättning och ta så kallad realekonomisk hänsyn, dock utan att åsidosätta prisstabilitetsmålet. Vissa

grundlagsändringar görs också för att förtydliga Riksbankens oberoende och finansutskottets roll som granskare av Riksbankens verksamhet.

Effektivare förutsättningar för samverkan i arbetet mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Ändringar i lag: Lag (2022:1537) om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, lag (2022:1538) om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och lag (2022:1539) om ändring i lagen (2017:631) om registrering av verkliga huvudmän

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:251 Samverkan mot penningtvätt och finansiering av terrorism

SFS-nummer: 2022:1537-1539

Ikraftträdande: 1 januari 2023

En viktig del i kampen mot penningtvätt – och i förlängningen organiserad brottslighet såsom gängbrottslighet – är att myndigheter och banker kan utbyta information med varandra. Genom ändringarna införs en möjlighet för brottsbekämpande myndigheter, Finansinspektionen och banker å ena sidan eller brottsbekämpande myndigheter och tillsynsmyndigheter å andra sidan, att samverka för att förebygga, förhindra eller upptäcka penningtvätt. I samverkan ska en deltagare vara skyldig att lämna uppgifter till en annan deltagare trots sekretess eller tystnadsplikt.

Ändringarna innebär även att clearingorganisationer som bedriver clearing eller avveckling av betalningar, respektive företag som tillhandahåller finansiell infrastruktur för omedelbara betalningar, blir skyldiga att lämna uppgifter till finanspolisen eller Säkerhetspolisen.

Rätt till betalkonto i fler banker

Ändringar i lag: Lag (2022:1704) om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster.

Beslutsunderlag: Prop. 2022/23:10 Rätt till betalkonto i fler banker

SFS-nummer: 2022:1704

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Den skyldighet att tillhandahålla betalkonto med grundläggande funktioner till konsumenterna som gäller för svenska banker ska också gälla för svenska filialer till utländska banker. Konsumenterna kan därmed vända sig till fler banker för att öppna ett betalkonto.

Finansinspektionen och Konsumentverket kommer att utöva tillsyn över att svenska konsumenter som är kunder i filialer till utländska kreditinstitut får sina tvister prövade i Allmänna reklamationsnämnden.

Tydligare krav på identifiering när fakturabetalningar utgör en betaltjänst

Ändringar i lag: Lag (2022:1728) om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster, lag (2022:1729) om ändring i konsumentkreditlagen (2010:1846) och lag (2022:1730) om ändring i lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter

Beslutsunderlag: Prop. 2022/23:9 Stark kundautentisering vid fakturabetalningar online

SFS-nummer: (2022:1728-1730)

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Många konsumenter drabbas av bedrägerier vid krediter vid e-handel. Det förtydligas att det krav som finns på betaltjänstleverantörer att tillämpa stark kundautentisering också ska gälla vid fakturabetalningar online. Tillsynen över att snabblåneföretag följer bestämmelserna om kreditprovning flyttas från Konsumentverket till Finansinspektionen.

Stärkta möjligheter för Sjunde AP-fonden att tillhandahålla ett pensionssparande av hög kvalitet som ger en trygg pension

Ändringar: Lag (2022:1546) om ändring i socialförsäkringsbalken, lag (2022:1547) om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) och lag (2022:1548) om ändring i lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:280 Förvalsalternativet inom premiepensionen

SFS-nummer: (2022:1546-1548)

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Sjunde AP-fonden har till huvudsaklig uppgift att förvalta premiepensionen åt personer som inte själva valt fonder (förvalsalternativet). Sjunde AP-fonden får nu nya placeringsregler för att stärka fondens möjligheter att uppfylla premiepensionssystemets mål om att tillhandahålla ett pensions-sparande av hög kvalitet som ger en trygg pension. För att skapa bättre förutsättningar för högre avkastning får fonden möjlighet att även placera en del av fondkapitalet i illikvida tillgångar, det vill säga tillgångar som inte handlas dagligen på finansmarknaderna. Fonden får även ett nytt hållbarhetsmål.

Försvarsdepartementet

Försvarsdepartementet ansvarar för frågor om landets försvar, totalförsvaret, internationellt försvars- och säkerhetspolitiskt samarbete, försvarsunderrättelseverksamhet, internationella insatser samt folkrätt vid väpnad konflikt.

Kontakt

Presskontakt hos försvarsminister Pål Jonson:

Pressekreterare Johan Hjelmstrand

Tfn 076-126 69 22

Myndigheten för totalförvarsanalys inrättas

Ny förordning: Förordning (2022:1768) med instruktion för Myndigheten för totalförvarsanalys

Beslutsunderlag: SOU 2021:103 Totalförvarsanalys – en oberoende myndighet för uppföljning och utvärdering

SFS: (2022:1768)

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Myndigheten har till uppgift att följa upp, analysera och utvärdera verksamheten inom totalförsvaret ur ett systemperspektiv och med tyngdpunkt på totalförsvarets samlade funktion. Myndigheten ska genomföra uppgifterna med utgångspunkt i de statliga myndigheternas uppföljning av och underlag om verksamhet som avser totalförsvaret. Inom myndigheten ska det finnas ett vetenskapligt råd med uppgift att bistå myndigheten med kunskap inom de ämnesområden som är relevanta för totalförsvaret. Den nya myndigheten ska vara oberoende i relation till den verksamhet den ska följa upp och utvärdera.

Ett regemente återinrättas

Ändringar: Förordning (2007:1266) med instruktion för Försvarsmakten

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:30 Totalförsvaret 2021–2025

SFS: 2022:1340

Ikraftträdande: 1 oktober 2022

Bergslagens artilleriregemente (A 9) återinrättas i Kristinehamn.

Infrastrukturdepartementet

Infrastrukturdepartementet ansvarar för frågor som rör transporter, energi, digitaliseringspolitik och infrastruktur.

Kontakt

Presskontakt hos infrastruktur- och bostadsminister Andreas Carlsson:
Pressekreterare Ebba Gustavsson
Tfn 076-1270488

Presskontakt hos energi- och näringsminister Ebba Busch:
Pressekreterare Andia Gemsjö
Tfn 076-1261828

Presskontakt hos civilminister Erik Slottner:
Pressekreterare Martin Källstrand
Tfn 076-1107521

Åtgärder mot fusk vid förarprov och mot illegal utbildningsverksamhet på transportområdet

Ändring: Lag (2022:1206) om ändring i körkortslagen (1998:488), lag (2022:1207) om ändring i lagen (1998:493) om trafikskolor, lag (2022:1208) om ändring i lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens, lag (2022:1209) om ändring i lagen (2009:121) om utbildning till förare av mopeder, snöskotrar och terränghjulingar, lag (2022:1210) om ändring i yrkestrafiklagen (2012:210), lag (2022:1211) om ändring i taxitrafiklagen (2012:211). Förordning (2022:1478) om ändring i körkortsförordningen (1998:980), förordning (2022:1479) om ändring i förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens, förordning (2022:1480) om ändring i yrkestrafikförordningen (2012:237), förordning (2022:1481) om ändring i taxitrafikförordningen (2012:238), förordning (2022:1482) om ändring i vägtrafikdataförordningen (2019:382)

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:190 Åtgärder mot fusk vid förarprov och mot illegal utbildningsverksamhet på transportområdet, Transportstyrelsens rapport Uppdrag att föreslå åtgärder mot fusk vid förarprov och illegal utbildningsverksamhet, och promemorian Avstängning från prov på transportområdet

SFS: 2022:1206, 2022:1207, 2022:1208, 2022:1209, 2022:1210, 2022:1211, 2022:1478, 2022:1479, 2022:1480, 2022:1481, 2022:1482

Ikraftträdande: 1 januari 2023 och 1 juni 2023

Ändringarna innebär att illegal utbildningsverksamhet på transportområdet straffbeläggs i större utsträckning än tidigare och att befintliga straffbestämmelser skärps. Det blir straffbart för den som övningskör att inte medföra identitetshandling. Ändringarna innebär även att den som försöker fuska vid olika prov hos Trafikverket ska stängas av från deltagande i prov under ett eller två år från tidpunkten för försöket. Beslut om avstängning ska gälla omedelbart. Uppgifter om avstängning ska föras in i vägtrafikregistret och Polismyndigheten blir skyldig att underrätta Transportstyrelsen om den registrerade gjort sig skyldig till osann försäkran. Transportstyrelsen får också möjlighet att meddela föreskrifter om elektronisk ansökan om taxiförarlegitimation. Vidare ska utbildningsanordnare rapportera varje delkurs i en fortbildning för yrkesförarkompetens till Transportstyrelsen.

Kraven i reduktionsplikten för bensin och diesel ska inte höjas 2023

Ändring: Lagen (2017:1201) om reduktion av växthusgasutsläpp från vissa fossila drivmedel

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:243 Pausad höjning av reduktionsplikten för bensin och diesel 2023

SFS: 2022:1217

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Reduktionsplikten, det vill säga kravet på drivmedelsleverantörer att minska utsläppen av växthusgaser från bensin och diesel genom inblandning av förnybara och andra fossilfria drivmedel, höjs inte 2023. Det innebär att utsläppen 2023 ska minska med 7,8 procent för bensin och med 30,5 procent för diesel, jämfört med om drivmedlet varit helt fossilt.

Undantag från lokaliseringsprincipen för kommunal bredbandsutbyggnad

Ändring: Lag (2022:1491) om undantag från lokaliseringsprincipen för utbyggnad av kommunala bredbandsnät

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:263 Undantag från lokaliseringsprincipen för kommunal bredbandsutbyggnad

SFS: 2022:1491

Ikraftträdande: 1 mars 2023

För att uppnå en ändamålsenlig bredbandsinfrastruktur får hel- eller delägda kommunala bolag samt kommunala stiftelser och föreningar bygga ut ett eget eller delägt bredbandsnät utanför den egna kommunens område, under

förutsättning att det sker inom geografisk närhet till bredbandsnätet i den egna kommunen. Sådana aktörer får bedriva verksamhet i det utbyggda nätet i samma utsträckning som i nätet i den egna kommunen.

Ytterligare åtgärder mot fordonsmålvakter

Ändring: Lagen (1976:206) om felparkeringsavgift, lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall, lagen (2004:629) om trängselskatt, vägtrafikskattelagen (2006:227), lagen (2014:447) om infrastrukturavgifter på väg, lagen (2014:447) om rätt att ta fordon i anspråk för fordringar på vissa skatter och avgifter, förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall och vägtrafikdataförordningen (2019:382).

Beslutsunderlag: Ds 2020:20 Översyn av lagstiftningen om flyttning av fordon m.m. och prop. 2021/22:239 Ytterligare åtgärder mot fordonsmålvakter.

SFS: 2022:1230, 2022:1231, 2022:1232, 2022:1233, 2022:1234, 2022:1235, 2022:1527 och 2022:1528

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Med fordonsmålvakt brukar avses en person som är registrerad i vägtrafikregistret som ägare till ett fordon i stället för den eller de personer som faktiskt äger eller brukar fordonet. Syftet med att anlita en fordonsmålvakt kan till exempel vara att den faktiska ägaren eller brukaren vill slippa att betala skatter och avgifter för fordonet. Målvaktsfordon kan även användas i viss brottlighet för att försvåra identifiering av de inblandade. För att motverka användandet av fordonsmålvakter tas möjligheten bort att i efterhand anmäla ett ägarbyte för att undkomma ett beslut att flytta fordonet. Uppställningstiden för flyttade fordon förkortas från tre till en månad, därefter tillfaller de på samma sätt som tidigare kommunen eller staten. Om en försäljning av ett flyttat fordon, som tillfallit kommunen eller staten, ger överskott ska det säljas och intäkterna i första hand användas för att betala flyttningen och skulderna. För att lättare kunna sälja fordonen ska tidigare ägares skulder inte leda till användningsförbud eller att fordonet tas i anspråk. Slutligen utökas möjligheterna att i vissa fall flytta ett fordon omedelbart och dessutom får Trafikverket flytta fordon i fler fall.

Underlåtelse att underrätta Transportstyrelsen om trafikansvariga personer ska leda till sanktionsavgift

Ändring: Yrkestrafikförordningen (2012:237), taxitrafikförordningen (2012:238)

Beslutsunderlag: Betänkandet Kontroller på väg (SOU 2021:31)

SFS: 2022:474 och 2022:476

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Den som har ett yrkestrafiktillstånd eller taxitrafiktillstånd ska ha en person som är trafikansvarig i verksamheten. Tillståndshavaren ska underrätta Transportstyrelsen om en trafikansvarig byts ut eller tillkommer. Detsamma gäller för andra personer som prövats mot tillståndet, till exempel en vd och styrelseledamöter. Ändringen innebär att den tillståndshavare som underlåter att lämna sådana uppgifter till Transportstyrelsen i stället för att dömas till penningböter nu ska påföras en sanktionsavgift om 10 000 kronor.

Tystnadsplikt i post- och annan befordringsverksamhet

Ändring: lag om ändring i postlagen (2010:1045), lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen, lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), och lag om ändring i tullagen (2016:253).

Beslutsunderlag: Ökade möjligheter att förhindra illegal handel via post (SOU 2021:29)

SFS: 2022:1493, 2022:1494, 2022:1495, 2022:1496

Ikraftträdande: 2 januari 2023

I postlagen finns bestämmelser om tystnadsplikt för den som arbetar i postverksamhet. Tystnadsplikten kan ibland försvåra för brottsbekämpande myndigheter att ingripa mot handel med illegala varor som skickas med post. Den som arbetar i postverksamhet ges därför möjlighet att på eget initiativ bryta tystnadsplikten och lämna uppgifter som gäller misstanke om brott till en brottsbekämpande myndighet, om fängelse är föreskrivet för brottet. Tystnadsplikten om att viss kontroll av försändelser utförs av en brottsbekämpande myndighet föreslås omfatta verksamheten hos alla befordringsföretag, dvs. även företag som endast befordrar paket.

Justitiedepartementet

Justitiedepartementet ansvarar bland annat för rättsväsendet, migrations- och integrationsfrågor, samhällets krisberedskap, grundlagar och civilrätt.

Kontakt

Presskontakt hos justitieminister Gunnar Strömmer:

Pressekreterare Caroline Opsahl

Tfn 076-141 15 42

Presskontakt hos migrationsminister Maria Malmer Stenergard:

Pressekreterare Erik Engstrand

Tfn 076-141 14 87

Förbättrad hantering av ärenden om överförande av straffverkställighet

Ändringar: Lagen (2015:96) om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:273 Förbättrad hantering av ärenden om överförande av straffverkställighet

SFS: 2022:1459

Ikraftträdande: 1 december 2022

Kravet att det ska finnas särskilda skäl för ett översändande av en frihetsberövande påföljd till en annan medlemsstat när mindre än sex månader återstår att avtjäna av påföljden, tas bort. Därutöver införs ytterligare möjligheter att sända över en dom innan Kriminalvårdens beslut om översändande har fått laga kraft. Lagändringarna syftar till att dels effektivisera handläggningen av dessa ärenden, dels öka antalet överföranden till andra medlemsstater.

Snabbare lagföring av brott

Ändringar: Rättegångsbalken, lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m.m., offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och delgivningslagen (2010:1932)

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:279 Snabbare lagföring av brott

SFS: 2022:1532–1536

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Den försöksverksamhet med ett snabbförfarande i brottmål som pågår sedan januari 2018 har visat positiva resultat och har lett till både snabbare lagföring och bättre kvalitet i brottsutredningarna. Ändringarna innebär att ett permanent snabbförfarande i brottmål möjliggörs och att andra åtgärder vidtas för snabbare lagföring av brott.

Utlandsspioneri kriminaliseras

Ändringar: Tryckfrihetsförordningen, yttrandefrihetsgrundlagen, brottsbalken, rättegångsbalken m.fl.

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:55 Utlandsspioneri

SFS: 2022:1517–1522

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Nya bestämmelser införs för att komplettera den befintliga lagstiftningen om brott mot Sveriges säkerhet. Bestämmelserna tar sikte på röjande av hemliga uppgifter som förekommer inom Sveriges internationella samarbeten och som kan skada Sveriges förhållande till andra stater och mellanfolkliga organisationer. Undantag från straffansvar ska gälla om gärningen, med hänsyn till syftet och övriga omständigheter, är försvarlig. Utlandsspioneri görs även till tryck- och yttrandefrihetsbrott. Spioneribrottet och vissa anknytande brott utvidgas så att det går att döma någon för spioneri om den anskaffar känsliga uppgifter för att vidarebefordra dessa till exempelvis en terroristorganisation med statsmaktsliknande kontroll över ett område.

Ändringar i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen

Ändringar: Lag om ändring i tryckfrihetsförordningen och lag om ändring i yttrandefrihetsgrundlagen

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:59 Ett ändamålsenligt skydd för tryck- och yttrandefriheten (bet. 2021/22:KU14, rskr. 2021/22:283, bet. 2022/23:KU6, rskr. 2022/23:10)

SFS: 2022:1524-1525

Ikraftträdandedatum: 1 januari 2023

Ändringarna innebär bland annat att yttrandefrihetsgrundlagens territoriella tillämpningsområde utvidgas till att omfatta vissa satellitsändningar av program som i dag anses utgå från utlandet men som har en mycket stark svensk anknytning. Bestämmelser införs i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen som gör det möjligt att tillämpa skyddslagens avbildningsförbud på det grundlagsskyddade området. Ändringarna innebär också att den så kallade webbsändningsregelns tillämpningsområde

begränsas till att avse sådana aktörer som har grundlagsskydd enligt databasregeln. Yttrandefrihetsgrundlagen ändras för att möjliggöra villkor för, och granskning av, public service-företagens programverksamhet på internet och lagens utrymme för krav på vidareändring av vissa program förtydligas och utvidgas.

Ändring i lagen med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden i fråga om en ny forumregel

Ändringar: Lag om ändring i lagen (1991:1559) med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:59 Ett ändamålsenligt skydd för tryck- och yttrandefriheten (bet. 2021/22:KU14, rskr. 2021/22:283, bet. 2022/23:KU6, rskr. 2022/23:10)

SFS: 2022:1526

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Ändringen innebär att Stockholms tingsrätt ska ta upp yttrandefrihetsmål om program i tv som förmedlas till Sverige genom satellitsändning från utlandet. Det gäller de program som huvudsakligen är avsedda att tas emot här i landet samt samtidigt och oförändrat vidareändras här.

En grundlagsändring som möjliggör begränsningar av föreningsfriheten i förhållande till terroristorganisationer

Ändring: Lag om ändring i regeringsformen

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:42 Föreningsfrihet och terroristorganisationer

SFS: 2022:1565

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Riksdagen har beslutat om en ändring i regeringsformen som innebär utökade möjligheter att genom lag begränsa föreningsfriheten när det gäller sammanslutningar som ägnar sig åt eller understöder terrorism. Ändringen möjliggör för lagstiftaren att exempelvis införa en bredare kriminalisering av deltagande i en terroristorganisation eller ett förbud mot terroristorganisationer. Genom ändringen kommer Sverige att kunna bekämpa terrorism på fler och nya sätt.

Upphovsrätten på den digitala inre marknaden

Ändringar i lag: Lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, lagen (2016:977) om kollektiv förvaltning av upphovsrätt,

samt lagen (2017:322) om medling i vissa upphovsrättstvister

Ändringar i förordning: Upphovsrättsförordningen (1993:1212), internationell upphovsrättsförordning (1994:193), samt förordningen (2007:1111) med instruktion för Patent- och registreringsverket

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:278 Upphovsrätten på den digitala inre marknaden

SFS: 2022:1712-1717

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Med förslagen genomförs EU-direktivet om upphovsrätten på den digitala inre marknaden. Förslagen innefattar bland annat en ny ensamrätt för framställare av presspublikationer och en ny avtalslicens som möjliggör heltäckande avtal för presspublikationer som utnyttjas på internet.

Vidare föreslås nya regler för ansvaret för leverantörer av tjänster på internet där användarna själva laddar upp material. De innebär att leverantörerna ska ingå avtal med rättsinnehavare som vill det och en skyldighet att agera mot material som mot rättsinnehavarens vilja laddas upp. Särskilda regler föreslås för att skydda tjänsternas användare.

Slutligen föreslås regler som avser att stärka upphovsmännens ställning som avtalspart när de överlåter sina rättigheter.

Stärkt skydd på bostadsrättsmarknaden

Ändringar: Bostadsrättslagen (1991:614), lag (1973:188) om arrendenämnder och hyresnämnder, årsredovisningslagen (1995:1554), fastighetsmäklarlagen (2021:516)

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:171 Tryggare bostadsrätt

SFS: 2022:1026–1028 och 1030

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Lagändringarna innebär bland annat att en förhandstecknare ska få bättre information om förhandsavtalet och de risker som är förknippade med det. En betänketid om minst sju dagar ska gälla. Den beräknade tiden för upplåtelse av en lägenhet med bostadsrätt, som anges i ett förhandsavtal, ska inte få omfatta mer än tre månader. Ett upplåtelseavtal som innebär att bostadsrättshavaren inte får tillträde till lägenheten i samband med upplåtelsen ska innehålla ett bestämt datum för tillträde.

Det införs också nya regler om att en medlem i en bostadsrättsförening inte ska kunna ha mer än en röst på föreningsstämman och att en

bostadsrättsförenings årsredovisning ska innehålla särskild information som är till nytta för föreningens intressenter.

Ett nytt tvistlösningsförfarande för de årliga hyresförhandlingarna

Ny lag: Lag om tvistlösning inom ramen för vissa kollektiva hyresförhandlingar

Ändringar: Hyresförhandlingslagen (1978:304) och lagen (1973:188) om arrendenämnder och hyresnämnder

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:277 Ett oberoende tvistlösningsförfarande för kollektiva hyrestvister

SFS: 2022:1657-1659

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Det införs ett oberoende tvistlösningsförfarande för tvister om de årliga hyresändringarna mellan de kollektivt förhandlande parterna på hyresmarknaden. Om parterna inte kommer överens om den årliga hyresändringen ska hyresnämnden, på en parts begäran, utse en särskild skiljeman att pröva tvisten. Det införs också skärpta regler för hur förhandlingarna ska bedrivas, bland annat när det gäller skadestånd för en part som bryter mot sin förhandlingsskyldighet.

Nya regler om bolags rörlighet över gränserna inom EU

Ändringar: Aktiebolagslagen (2005:551) med flera lagar och förordningar

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:286 Bolags rörlighet över gränserna inom EU

SFS: 2022:1647-1656

Ikraftträdande: 31 januari 2023

Reglerna om aktiebolags möjlighet att genomföra gränsöverskridande sammanslagningar utvecklas. Dessutom införs det möjligheter till gränsöverskridande delning och gränsöverskridande ombildning av aktiebolag. Den nya regleringen innebär att det öppnas fler möjligheter för aktiebolag att omstrukturera sig över nationsgränserna inom EU och EES. För att motverka att de gränsöverskridande förfarandena används för brottsliga eller otillbörliga ändamål ska myndighetskontrollen vid förfarandena utökas. Bolagsverket får en central roll i denna kontroll. Reglerna bygger på ett EU-direktiv.

Kulturdepartementet

Kulturdepartementet ansvarar bland annat för frågor om kultur, medier, demokrati, urfolket samerna och de nationella minoriteterna.

Kontakt

Presskontakt hos kulturminister Parisa Liljestrand:
Pressekreterare Johan Romin
Tfn 076-106 45 28

Bättre villkor för kommersiell radio

Ny lag: Lagen (2022:459) om tillfälliga bestämmelser för förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio

Ändringar: Radio- och tv-lagen (2010:696)

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:163 Bättre villkor för kommersiell radio

SFS: 2022:459–460

Ikraftträdande: 1 juli 2022

Den tillfälliga lagen ger radioföretagen möjlighet att förlänga sina tillstånd för digital kommersiell radio så att de löper ut samtidigt som nuvarande tillstånd för analog kommersiell radio. Genom förlängningen uppnås en synkronisering av tillståndsperioderna som kan ge bättre förutsebarhet för radioföretagen och bidra till att företagen får bättre förutsättningar att utveckla sin verksamhet. Ändringarna i radio- och tv-lagen innebär bland annat att annonsreglerna för kommersiell radio blir flexibla och den högsta tillåtna tiden för annonser blir densamma som gäller för tv.

Statligt stöd till organisationer som arbetar med mottagande av människor från Ukraina som söker skydd i Sverige

Ny förordning: Förordningen (2022:1212) om statsbidrag till vissa organisationer som arbetar med mottagande av människor från Ukraina som söker skydd i Sverige

SFS: 2022:1212

Ikraftträdande: 11 juli 2022

Statsbidrag får enligt förordningen ges till vissa organisationer inom det civila samhället som arbetar med mottagande av människor som söker skydd i Sverige på grund av Rysslands invasion av Ukraina. Bidraget syftar särskilt till att stödja organisationernas möjligheter att anordna aktiviteter som bidrar till gemenskap och stimulans, skapa mötesplatser, anordna stödverksamheter

och samordna och stödja frivilliginsatser. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor prövar frågor om statsbidrag enligt förordningen.

Nytt stöd till produktion av audiovisuella verk

Ny förordning: Förordningen (2022:1386) om statligt stöd till produktion av audiovisuella verk

Beslutsunderlag: Promemorian Stöd till produktion av audiovisuella verk

SFS: 2022:1386

Ikraftträdande: 20 september 2022

Statligt stöd får enligt förordningen ges till produktion av audiovisuella verk. Med ett audiovisuellt verk avses spelfilm, dokumentärfilm, dramaserie och dokumentärserie. Syftet med stödet är att öka antalet audiovisuella verk som helt eller delvis produceras i Sverige. Stöd får uppgå till högst 25 procent av de kostnader som är stödberättigande. Tillväxtverket prövar frågor om stöd enligt förordningen.

Publik service-avgiften sänks

Ändringar: Lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst

Beslutsunderlag: Prop. 2022/23:1 Budgetpropositionen för 2023, utgiftsområde 17

SFS: 2022:1820

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Alla som har fyllt 18 år och har en beskattningsbar förvärvsinkomst betalar public service-avgift. Avgiften används för att finansiera verksamheten vid Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion. Avgiftens storlek avgörs av den beskattningsbara förvärvsinkomsten och har ett tak.

Eftersom avgiftsintäkterna de senaste två åren varit högre än beräknat sänks avgiften 2023 och blir som högst 1 300 kr per person och år.

Miljödepartementet

Miljödepartementet ansvarar för frågor som rör minskade klimatutsläpp, en giffri vardag och att stärka den biologiska mångfalden på land och i vatten. Departementet ansvarar också för frågor som rör kretslopp och avfall, strålsäkerhet, skydd och skötsel av värdefull natur, friluftsliv samt internationellt miljösamarbete.

Kontakt

Presskontakt hos klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari:
Pressekreterare Niki Westerberg
Tfn 070-250 59 40

Ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar

Ändringar: Förordningen (2008:452) med instruktion för Strålsäkerhetsmyndigheten med flera förordningar

SFS: 2022:540, 545, 555 och 570

Ikraftträdande: 1 oktober 2022

Förordningsändringarna görs som en del av Justitiedepartementets paket om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar, bland annat med en ny förordning om statliga myndigheters beredskap.

För Naturvårdsverket, Strålsäkerhetsmyndigheten och Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut innebär ändringarna att det i respektive myndighets instruktion införs en upplysningsbestämmelse som förtydligar att myndigheterna är beredskapsmyndighet enligt förordningen om statliga myndigheters beredskap.

För Strålsäkerhetsmyndigheten innebär ändringen även att tidigare hänvisningar till förordningen om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap och till förordningen om totalförsvar och höjd beredskap tas bort.

För Klimatpolitiska rådet innebär ändringen att en paragraf ändras, för att undvika dubbelreglering, samt att en rubrik tas bort.

Klimatbonusen

Ändringar: Förordningen (2017:1334) om klimatbonusbilar

Beslutsunderlag: Promemorior Ändringar i förordningen om klimatbonusbilar

SFS: 2022:802

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Det högsta bonusbeloppet för laddhybrider sänks till ca 10 000 kronor, och gränsvärdet för hur mycket koldioxid (CO²) som en klimatbonusbil får släppa ut sänks till 30 gram. För klimatbonusbilar som släpper ut 0 gram koldioxid per kilometer sänks bonusbeloppet från 70 000 kronor till 50 000 kronor. Äldre bestämmelser gäller för bilar som har ställts på före ikraftträdandet.

I samband med budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1) har regeringen aviserat att klimatbonusen ska avvecklas för fordon som köpts eller beställts efter 8 november 2022.

Artskyddsförordningen

Ändringar: Artskyddsförordningen (2007:845)

Beslutsunderlag: SOU 2021:51 Skydd av arter – vårt gemensamma ansvar

SFS: 2022:928 samt förordningsmotiv Fm 2022:5

Ikraftträdande: 1 oktober 2022

Ändringarna innebär att förbudsbestämmelserna för fåglar respektive för de djur som skyddas enligt art- och habitatdirektivet delas upp. Förbuden som gäller för de djur som skyddas enligt art- och habitatdirektivet är oförändrade. Förbuden som gäller för fåglar som skyddas enligt fågeldirektivet har däremot fått en delvis ny innebörd, bland annat på så sätt att bon fått ett uttryckligt skydd, att det tidigare förbudet att skada eller förstöra fåglars fortplantningsområden och viloplatsar tagits bort och att förbudet att störa fåglar inte gäller om störningen saknar betydelse för att bibehålla eller återupprätta populationen på en tillfredsställande nivå särskilt utifrån ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov.

Nya straffbestämmelser i miljöbalken gällande fartygsåtervinning

Ändringar: Miljöbalken

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:167 Straffbestämmelser till EU:s förordning om fartygsåtervinning

SFS: 2022:946

Ikraftträdande: 1 september 2022

Lagändringarna innebär att fartygsägare kommer att kunna dömas till böter om de lämnar vilseledande eller oriktiga uppgifter inför upprättande av fartygets återvinningsplan. Driftsansvariga för fartygsåtervinningsanläggningar kommer att kunna dömas till böter om ett fartyg återvinns i strid med dess återvinningsplan.

Säkerheter för avfallsverksamheter och straff för att lämna avfall till obehörig

Ändringar: Miljöbalken och förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:219 Ordning och reda på avfallet

SFS: 2022:1100, 2022:1301

Ikraftträdande: 1 januari och 1 juli 2023

Det införs nya bestämmelser om säkerheter för utvinningsavfallsverksamheter och en bestämmelse om att böter ska kunna dömas ut när en verksamhet överlämnar avfall till någon som inte har gjort de anmälningar eller har de tillstånd som krävs för avfallshanteringen. Det införs också ett nytt bemyndigande i miljöbalken om krav på säkerhet för att bedriva anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet. I förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd införs bestämmelser om möjlighet att ställa krav på säkerhet för anmälningspliktiga avfallsverksamheter.

Ändring gällande rätt till ersättning vid nekat avverkningstillstånd i fjällnära skog

Ändringar: Miljöbalken

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:207 Tydligare bestämmelser om ersättning vid avslag på ansökningar om tillstånd till avverkning i fjällnära skog

SFS: 2022:1272

Ikraftträdande: 1 september 2022

Ändringarna i miljöbalken syftar tillsammans med ändringarna i skogsvårdslagen (1979:429) till att tydliggöra bestämmelserna om rätt till ersättning vid avslag på ansökningar om tillstånd till avverkning i fjällnära skog eller vid tillståndsbeslut med långtgående villkor. Bland annat införs en presumtion i skogsvårdslagen om att skogsbruk på produktiv skogsmark i fjällnära skog är pågående markanvändning vid prövning av rätten till ersättning. För att ersättning ska lämnas krävs att den pågående markanvändningen inom den berörda delen av en fastighet avsevärt försvåras. Förutsättningarna för detta anges främst genom ändringar i skogsvårdslagen

som beslutats på Näringsdepartementets område och som hänvisar till miljöbalkens ersättningsbestämmelser, som därför också ändras.

Kommunens bedömning av behovet av en allmän vattentjänst ska bli mer flexibel och varje kommun ska ha en aktuell vattentjänstplan

Ändringar: Miljöbalken med flera lagar

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:208 Väger till hållbara vattentjänster

SFS: 2022:1248 och 1249

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Ändringarna syftar till att kommunens bedömning av behovet av en allmän vattentjänst ska bli mer flexibel och att varje kommun ska ha en aktuell vattentjänstplan om kommunens långsiktiga planering av allmänna vattentjänster. Planen ska bland annat innehålla en bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid skyfall.

Bestämmelsen om krav på att varje kommun ska ha en vattentjänstplan ska tillämpas första gången för tid efter den 31 december 2023.

Ny förordning om producentansvar för elutrustning m.m.

Ny förordning: Förordning om producentansvar för elutrustning

Ändringar: Förordningen (2021:1001) om producentansvar för fiskeredskap med flera förordningar

Beslutsunderlag: SOU 2021:26 Använd det som fungerar

SFS: 2022:1276–1279, 1302, 1305, 1307 och 1308

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Den nya förordningen ersätter förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning. I förhållande till den tidigare förordningen innehåller den nya bestämmelser som utökar producentansvaret, bland annat genom att producenterna ska vidta avfallsförebyggande åtgärder och att de genom olika typer av incitament ska bidra till ökad utsortering och insamling av elavfall. Ändringarna i de övriga förordningarna är följdändringar.

Ny förordning om producentansvar för förpackningar m.m.

Ny förordning: Förordning om producentansvar för förpackningar

Ändringar: Förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar med flera förordningar

Beslutsunderlag: Promemorian En förbättrad förpackningsinsamling – nya

roller för kommuner och producenter (dnr M2021/02118)

SFS: 2022:1274, 1275, 1302, 1304, 1305, 1307, 1309 och 1310

Ikraftträdande: I huvudsak den 1 januari 2023

Den nya förordningen ersätter förordningen (2018:1462) om producentansvar för förpackningar. Ändringarna syftar till att förbättra insamlingen av förpackningsavfall. Under 2023 ska producentansvarsorganisationer söka tillstånd för sin verksamhet. Från och med 2024 ska kommunerna ansvara för insamling av förpackningsavfall från hushåll mot ersättning av producentansvarsorganisationer, som också ska ta emot och behandla avfallet. En uppbyggnad av fastighetsnära insamling ska ske 2024–2027. Kompletteringar görs i andra förordningar, t.ex. med nya sorteringskrav i avfallsförordningen.

Vissa miljöfarliga verksamheter blir anmälningspliktiga

Ändringar: Miljöprövningsförordningen med flera förordningar

Beslutsunderlag: Promemorian Ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet (dnr M2021/00596)

SFS: 2022:1302, 1303 och 1306

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Vissa verksamheter som behandlar avfall blir anmälningspliktiga, t.ex. vissa samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggningar för icke-farligt avfall och viss uppläggning av icke-farliga muddermassor på land längs små sund, kanaler och vattenvägar. Bestämmelserna om behandling av avfall som uppkommit i egen verksamhet tas bort. Sådan verksamhet ska i stället prövas enligt andra bestämmelser. Det införs en ny särskild bestämmelse om tillståndsplikt för kemisk behandling av icke-farligt avfall om den tillförda mängden avfall är mer än 100 ton per dygn. Kompletterande ändringar görs i förordningen om deponering av avfall.

Ändring i förordningen om viltförvaltningsdelegationer

Ändringar: Förordningen (2009:1474) om viltförvaltningsdelegationer

SFS: 2022:1375

Ikraftträdande: 1 november 2022

Ändringen i förordningen om viltförvaltningsdelegationer är en följdändring till en ändring i Näringsdepartementets förordning (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn. Syftet med den ändringen är att Naturvårdsverket endast ska fastställa miniminivåer för förekomsten

av varg på rovdjursförvaltningsnivå och inte längre på länsnivå. Följdändringen innebär att orden ”i länet” stryks. Det görs även några rent språkliga ändringar.

Stöd till icke-registreringspliktiga eldrivna arbetsmaskiner och miljöarbetsmaskiner möjliggörs

Ändringar: Förordningen (2020:750) om statligt stöd till vissa miljöfordon

SFS: 2022:1418

Ikraftträdande: 11 oktober 2022

Ändringarna innebär att det blir möjligt att ge stöd till inköp av eldrivna arbetsmaskiner och miljöarbetsmaskiner som inte kan registreras i vägtrafikregistret.

Producenter av engångsplastprodukter ska betala nedskräpningsavgifter

Ny förordning: Förordning om nedskräpningsavgifter

Beslutsunderlag: Promemorian Genomförande av EU:s engångsplastdirektiv och andra åtgärder för en hållbar plastanvändning (dnr M2020/02035)

SFS: 2021:1002

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Nedskräpningsavgifter tas ut som en rörlig produktavgift och en fast årsavgift. De som omfattas av kraven är producenter av flexibla omslag, matlådor, muggar, dryckesbehållare av plast, filter, tobaksvaror med filter, ballonger och våtservetter samt producenter av engångsplastlock till muggar. Avgifterna ska täcka Naturvårdsverkets verksamhet enligt förordningen och kommunernas kostnader för att städa upp skräp.

Näringsdepartementet

Näringsdepartementet ansvarar för frågor som rör företag med statligt ägande, näringsliv, landsbygd och areella näringar, djur och livsmedel samt regional utveckling.

Kontakt

Presskontakt hos energi- och näringsminister samt vice statsminister Ebba Busch:

Pressekreterare Andia Gemsjö

Tfn 076-1261828

Presskontakt hos landsbygdsminister Peter Kullgren:

Pressekreterare Sabina Jansson Bernhardsson

Tfn 073-0291012

Tydligare bestämmelser om ersättning vid avslag på ansökningar om tillstånd till avverkning i fjällnära skog

Ändringar: Lag (1979:429) om ändring i skogsvårdslagen

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:207 Tydligare bestämmelser om ersättning vid avslag på ansökningar om tillstånd till avverkning i fjällnära skog

SFS: 2022:1273

Ikraftträdande: 1 september 2022

Skogsvårdslagen ändras för att tydliggöra bestämmelserna om rätt till ersättning vid avslag på ansökningar om tillstånd till avverkning i fjällnära skog och vid tillståndsbeslut med långtgående villkor. Bland annat införs en presumtion om att pågående markanvändning är skogsbruk vid prövning av rätten till ersättning avseende produktiv skogsmark i fjällnära skog. För att ersättning ska lämnas krävs att den pågående markanvändningen inom den berörda delen av en fastighet avsevärt försvåras.

En bestämmelse införs som anger att om ersättning har lämnats enligt skogsvårdslagen kan inte ersättning lämnas på nytt för samma del av fastigheten eller för samma hänsyn. Lagändringarna tillsammans med offentliggörande av uppgifter om avslagsbeslut och utbetald ersättning ska säkerställa att ersättning inte betalas ut mer än en gång för ett och samma område eller för samma hänsyn.

Stöd till företag inom fiskeri- och vattenbrukssektorn med anledning av brexit

Ny förordning: Förordning om stöd till företag inom fiskeri- och vattenbrukssektorn med anledning av brexit

SFS: 2022:1464

Ikraftträdande: 6 december 2022

EU beslutade hösten 2021 om en förordning som syftar till att underlätta övergången för företag och andra till en situation där Storbritannien inte längre är en del av EU. Genom förordningen inrättades den så kallade Brexitjusteringsreserven (BAR). Regeringen har beslutat om en förordning som genomför EU-förordningen och som ger företag i fiskeri- och vattenbrukssektorn möjligheter att få stöd för ökade kostnader till följd av att Storbritannien lämnat EU.

Frågor om stöd prövas av Svenska ESF-rådet som också får möjlighet att meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av förordningen.

Stöd från Europeiska socialfonden+, Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning

Ny förordning: Förordning om förvaltning av program för vissa EU-fonder

SFS: 2022:1379

Ikraftträdande: 20 september 2022

Förordningen har beslutats av regeringen för att möjliggöra genomförandet av programmen för Europeiska socialfonden+, Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning under programperioden 2021–2027. Programmen ligger till grund för hur Sveriges tilldelning av medel från de angivna fonderna ska användas. I förordningen regleras stödgivningen från Europeiska socialfonden+, Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning.

Svenska ESF-rådet, Tillväxtverket och Länsstyrelserna i Norrbottens län, Västerbottens län och Jämtlands län är förvaltande myndigheter för programmen och prövar frågor om stöd från EU-fonderna.

Stöd från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden

Ny förordning: Förordning om stöd från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden

SFS: 2022:1461

Ikraftträdande: 30 november 2022

Förordningen har tagits fram för att möjliggöra genomförandet av havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet 2021–2027. Programmet ligger till grund för hur Sveriges tilldelning av medel från den Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden ska användas. I förordningen regleras vilka insatser som är stödberättigande, vilka grupper som kan få stöd inom respektive åtgärd och de villkor som gäller för stöden. Ansökan om stöd ska ges in till och prövas av länsstyrelsen, Jordbruksverket eller Havs- och vattenmyndigheten, beroende på vilken åtgärd som ansökan gäller. Utbetalning av stöd beslutas och verkställs i samtliga fall av Jordbruksverket.

Statligt stöd till regionala investeringar kan lämnas av regioner och Tillväxtverket

Ny förordning: Förordning om statligt stöd till regionala investeringar
SFS: 2022:1467

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Förordningen ersätter den tidigare förordningen (2015:211) om statligt stöd till regionala investeringar. Enligt förordningen kan stöd till företag bland annat beviljas i form av regionalt investeringsstöd, särskilt investeringsstöd till små och medelstora företag, investeringsstöd till forskningsinfrastruktur, investeringsstöd till energieffektiviseringsåtgärder och stöd till bredbandsnät. Stödet kan även avse medfinansiering för åtgärder inom Europeiska regionala utvecklingsfonden under programperioden 2021–2027. Syftet med stödet är att främja en hållbar tillväxt och stärka konkurrenskraften i företag och därmed främja en hållbar regional utveckling.

Frågor om stöd prövas av regionerna och Tillväxtverket.

Statligt stöd för att regionalt främja företag kan lämnas av regioner och Tillväxtverket

Ny förordning: Förordning om statligt stöd för att regionalt främja företag
SFS: 2022:1468

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Förordningen ersätter den tidigare förordningen (2015:210) om statligt stöd för att regionalt främja små och medelstora företag. Med stöd av förordningen kan stöd till företag beviljas för bland annat konsulttjänster, deltagande i mässor, riskfinansieringsstöd, forsknings- och utvecklingsprojekt och utbildning. Stödet kan även avse medfinansiering för åtgärder inom Europeiska regionala utvecklingsfonden under programperioden 2021–2027. Syftet med stödet är att främja en hållbar

tillväxt och stärka konkurrenskraften i företag och därmed främja en hållbar regional utveckling.

Frågor om stöd prövas av regionerna och Tillväxtverket.

Statlig medfinansiering till Fonden för en rättvis omställning

Ny förordning: Förordning om statlig medfinansiering för åtgärder inom det nationella programmet för Fonden för en rättvis omställning

SFS: 2022:1469

Ikraftträdande: 1 januari 2023

En ny förordning som reglerar statlig medfinansiering för åtgärder inom det nationella programmet för Fonden för en rättvis omställning har beslutats av regeringen. Stöd kan beviljas i form av bland annat regionalt investeringsstöd, investeringsstöd till miljöskydd, investeringsstöd för energiinfrastruktur, stöd för miljöstudier och stöd till utbildning. Som villkor gäller att stöd till åtgärden även beviljas inom det nationella programmet för Fonden för en rättvis omställning 2021–2027. Syftet med stödet är att motverka sociala, sysselsättningsrelaterade, ekonomiska och miljömässiga negativa effekter av klimatomställningen.

Frågor om stöd prövas av Tillväxtverket.

Länsvisa miniminivåer för varg slopas

Ändringar: Förordning om ändring i förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn

SFS: 2022:1373

Ikraftträdande: 1 november 2022

Ändringarna innebär att miniminivåerna för varg inte längre ska fastställas på länsnivå utan endast per rovdjursförvaltningsområde. Miniminivåerna för björn, järv och lo ska fortsatt fastställas såväl på länsnivå som per rovdjursförvaltningsområde. Ändringarna innebär även att miniminivåerna ska anges i antal individer i stället för föryngringar och att det förtydligas vad som avses med att miniminivån för en viss art har underskridits.

Krav på märkning och registrering av katter

Ändringar: Lag (2022:186) om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:49

SFS: 2022:186

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Genom lagändringarna införs krav på märkning och registrering av katter. Det är ägaren som ska märka och registrera sin katt, märkningen ska vara bestående och kraven gäller katter som stadigvarande finns i Sverige. Systemet med krav på märkning och registrering av katter motsvarar systemet med krav på märkning och registrering av hundar.

Socialdepartementet

Socialdepartementet ansvarar för frågor om barnets rättigheter, folkhälsa och sjukvård, funktionshinder, socialförsäkringar och socialtjänst inklusive äldreomsorg.

Kontakt

Presskontakt hos socialminister Jakob Forssmed:

Pressekreterare Simon Hoff

Tfn 076-1277697

Presskontakt hos sjukvårdsminister Acko Ankarberg Johansson:

Pressekreterare Joel Apelthun

Tfn 076-1279394

Presskontakt hos äldre- och socialförsäkringsminister Anna Tenje:

Pressekreterare Sebastian Tham

Tfn 076-1346722

Presskontakt hos socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall:

Pressekreterare Sofie Wiklund

Tfn 076-1076048

För vårdgivare eller omsorgsgivare införs en möjlighet att använda sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation

Ny lag: Lagen (2022:913) om sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:177 Sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation

SFS: 2022:913–922

Ikraftträdande: 1 januari 2023

En ny lag om sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation införs som ersätter patientdatalagens (2008:355) bestämmelser om sammanhållen journalföring. Lagen innehåller även bestämmelser rörande de delar av socialtjänstens verksamheter som avser omsorg om äldre personer och personer med funktionsnedsättning. Detta innebär att vårdgivare och omsorgsgivare, genom direktåtkomst eller annat elektroniskt utlämnande, får tillgång till personuppgifter hos andra vårdgivare och omsorgsgivare. I lagen

införs integritetsstärkande åtgärder samt uttryckliga bestämmelser om barns samtycke till behandling av personuppgifter.

Justerade åldersgränser i pensionssystemet och i kringliggande system

Ändring i lag och förordning: Socialförsäkringsbalken samt flera lagar och förordningar

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:181 Justerade åldersgränser i pensionssystemet och i kringliggande system

SFS: 2022:878, 880, 882, 884, 886, 888, 890, 891, 893, 895, 1442–1444, 1446, 1448, 1450, 1452, 1454 och 1456

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Justeringarna innebär bland annat att den lägsta åldern för att ta ut inkomstgrundad ålderspension höjs från 62 till 63 år och den lägsta åldern för att få garantipension höjs från 65 till 66 år. I flera lagar och förordningar höjs åldern med ett år när det gäller hur länge en viss förmån eller ersättning som längst kan lämnas, t.ex. dagpenning i arbetslöshetsförsäkringen där åldern höjs från 65 till 66 år och ersättning för arbetshjälpmedel där åldern höjs från 68 till 69 år. Ändringarna bygger på en överenskommelse från 2017 mellan de partier som ingår i Pensionsgruppen. Enligt överenskommelsen ska samtliga pensionsrelaterade åldersgränser liksom vissa åldersgränser i kringliggande system höjas med ett år fr.o.m. 2023.

Undantagsreglerna för tillgodoräknande av försäkringstid för garantipension och för garantipension till omställningspension tas bort

Ändring i lag: Socialförsäkringsbalken

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:237 Borttagande av regler för tillgodoräknande av försäkringstid i vissa situationer

SFS: 2022:1266

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Bosättningstid i ett tidigare hemland får inte längre tillgodoräknas som försäkringstid för garantipension och garantipension till omställningspension. Det är inte heller möjligt att som försäkringstid för garantipension räkna försäkringstid som legat till grund för sjukersättning i form av garantiersättning. När det gäller garantipension gäller ändringen för den som är född 1958 eller senare och när det gäller omställningspension gäller ändringen för dödsfall om inträffar efter den 31 december 2022. Den som

får någon av dessa förmåner vid tidpunkten för ikraftträdandet kommer inte att påverkas av förändringarna.

Förlängt undantag från bedömningen mot normalt förekommande arbete i sjukpenningärenden vid uppskjuten vård eller rehabilitering

Ändring i lag: Socialförsäkringsbalken

Beslutsunderlag: Prop. 2022/23:1 Budgetpropositionen för 2023

SFS: 2022:1853, 2022:1854, 2022:1855

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Den tidsbegränsade regleringen om att den försäkrades arbetsförmåga efter 180 dagar i sjukperioden i vissa fall inte ska bedömas mot normalt förekommande arbeten förlängs. Undantaget gäller om den försäkrades vård eller rehabilitering har försenats på grund av effekter av sjukdomen covid-19 och övervägande skäl talar för att han eller hon kan förväntas återgå i sitt vanliga arbete när vården eller rehabiliteringen har slutförts. Undantaget upphör att gälla vid utgången av 2023.

Det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer inom bostadsbidraget förlängs

Ändring i lag: Socialförsäkringsbalken

Beslutsunderlag: Prop. 2022/23:1 Budgetpropositionen för 2023

SFS: 2022:1857

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer inom bostadsbidraget förlängs till utgången av juni 2023. Tilläggsbidraget är ett tillfälligt tillskott för ekonomiskt utsatta hushåll i en extraordinär situation. Bidraget lämnas till barnfamiljer som har rätt till bostadsbidrag i form av särskilt bidrag eller umgängesbidrag. Man behöver inte ansöka särskilt om tilläggsbidraget för att få det. Bidraget lämnas månadsvis med ett belopp som motsvarar 25 procent av det preliminära bostadsbidraget för samma månad.

Möjligheten att betala ut garantipension till EES-länder och Schweiz samt till Förenade kungariket upphör

Ändring i lag: Lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken och lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:269 Extra ändringsbudget för 2022 – Vårändringsbudget för 2022 och stöd till Ukraina

SFS: 2022:1036 och 1040

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Möjligheten att betala ut garantipension och garantipension till omställningspension till personer bosatta i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz samt Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland upphör vid utgången av 2022.

Läkemedelsverket får fortsatt möjlighet att ta del av uppgifter om covid-19-vaccinationer för säkerhetsövervakning av vaccinerna

Ändringar i förordning: Förordning om fortsatt giltighet av förordningen (2021:560) om en tillfällig skyldighet för Folkhälsomyndigheten att lämna ut uppgifter om vaccinationer mot covid-19

Beslutsunderlag: Läkemedelsverkets hemställan (S2022/03011)

SFS: 2022:1489

Ikraftträdande: Har trätt i kraft

Förordningen, som upphör att gälla vid utgången av 2022, föreslås förlängas till utgången av 2024. Förordningen tillkom mot bakgrund av det stora antalet vaccinationer mot covid-19 och svårigheterna för Läkemedelsverket att få kompletta och korrekt ifyllda rapporter över misstänkta biverkningar från vården och patienterna. Kompletta rapporter behövs för att Läkemedelsverket ska kunna säkerhetsövervaka vaccinerna. De uppgifter som Läkemedelsverket behöver för att komplettera rapporterna finns i ett register hos Folkhälsomyndigheten. Förordningen innebär att sekretessen för uppgifterna bryts hos Folkhälsomyndigheten och att Läkemedelsverket kan ta del av de uppgifter som myndigheten behöver. Uppgifterna omfattas sedan av den sekretess som gäller hos Läkemedelsverket.

Utbildningsdepartementet

Utbildningsdepartementet ansvarar bland annat för regeringens utbildnings-, forsknings- och folkbildningspolitik.

Kontakt

Presskontakt hos utbildningsminister Mats Persson:

Pressekreterare Christian Brundu

Tfn 076-139 91 05

Presskontakt hos skolminister Lotta Edholm:

Pressekreterare Ellen Kult

Tfn 076-140 15 28

Stärkt kvalitet och likvärdighet i pedagogisk omsorg

Ändring: Lag om ändring i skollagen (2010:800)

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:78 Stärkt kvalitet och likvärdighet i pedagogisk omsorg

SFS: 2022:241

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Verksamheten inom pedagogisk omsorg ska i samarbete med hemmen främja barns allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

En kommun ska efter ansökan en enskild pröva dennes förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten och i övrigt bedöms som lämplig. I fråga om juridiska personer ska det prövas att ledning och ägare uppfyller kraven. Om verksamheten ska bedrivas där någon är folkbokförd ska han eller hon visa upp ett utdrag ur belastningsregistret. Ett godkännande ska kunna återkallas utan föregående föreläggande om kraven inte längre är uppfyllda.

Syftet med lagändringen är att stärka kvaliteten och likvärdigheten inom den pedagogiska omsorgen.

En rektors beslut om att en elev ska gå om en årskurs ska kunna överklagas

Ändring: Lag om ändring i skollagen (2010:800)

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:162 Elevhälsa och stärkt utbildning för

elever med intellektuell funktionsnedsättning

SFS: 2022:1315

Ikraftträdande: 1 januari 2023

En rektor ska få besluta att en elev i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan eller sameskolan ska gå om en årskurs, om elevens vårdnadshavare medger det och att det med hänsyn till elevens utveckling och personliga förhållanden i övrigt är lämpligast för eleven. Om det finns synnerliga skäl ska rektorn även utan medgivande från elevens vårdnadshavare få besluta att eleven ska gå om en årskurs. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut om att en elev ska gå om en årskurs. Rektorns beslut ska kunna överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd.

Tydligare krav på fristående förskolor, skolor och fritidshem med konfessionell inriktning införs

Ändring: Lag om ändring i skollagen (2010:800)

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:157 Tydligare krav på fristående förskolor, skolor och fritidshem med konfessionell inriktning

SFS: 2022:1088

Ikraftträdande: 2 januari 2023

Lagändringarna syftar till att öka kontrollen av konfessionella inslag i skolväsendet. Nya definitioner av begreppen konfessionellt inslag och konfessionell inriktning införs. Skolhuvudmän ska informera vårdnadshavare och elever om konfessionella inslag. Konfessionella inslag ska huvudsakligen vara skilda från övriga aktiviteter inom utbildningen för att eleverna ska kunna välja om de vill delta i sådana inslag.

Nya krav ställs på enskilda som ansöker om att bli godkända som huvudmän för verksamhet med en konfessionell inriktning. Redan godkända huvudmän som avser att bedriva eller bedriver verksamhet med konfessionell inriktning måste anmäla det till tillsynsmyndigheten för att få fortsätta göra det. Lämplighetsprövningen av enskilda som ansöker om att bli huvudmän inom skolväsendet utökas med demokrativillkor, oavsett om de ansöker om att få bedriva verksamheten med konfessionell inriktning eller inte.

Studielåntagare får ökade möjligheter till ändrade betalningsvillkor

Ändring: Lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395)

Beslutsunderlag: Prop. 2022/23:1 Budgetpropositionen för 2023

SFS: 2022:000

Ikraftträdande: 1 januari 2023

En ny räntemodell från och med 1 januari 2023 medför att studielåntagare betalar ett mindre påslag på räntan på studielån för att finansiera kreditförluster på lånen. För att motverka de något ökade kostnaderna för låntagarna införs ökade möjligheter till ändrade betalningsvillkor. Det innebär att låntagare som har fått studielån utbetalt under perioden 1 juli 2001–31 december 2021 ges möjlighet att betala tillbaka enligt bestämmelserna för studielån utbetalt från den 1 januari 2022.

På så sätt öppnas möjligheten för dessa låntagare att få en ny återbetalningstid på som längst 25 år eller den kortare tid som återstår till utgången av det år då låntagaren fyller 64 år. Låntagarna kan alltså välja om den ökade lånekostnaden ska avspeglats i en förlängd återbetalningstid eller i ett förhöjt årsbelopp.

Ökade möjligheter för yrkeselever att uppnå grundläggande behörighet

Ändring: Skollagen (2010:800)

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:94 Ökade möjligheter till grundläggande behörighet på yrkesprogram

SFS: 2022:275

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Lagändringarna innebär att alla nationella yrkesprogram i gymnasieskolan kommer att innehålla det som krävs för att eleverna ska uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå. För att det ska vara möjligt utan att minska yrkesförberedelsen utökas också programmets omfattning, både vad gäller gymnasiepoäng och garanterad undervisningstid.

Redan i dagsläget har elever på yrkesprogrammen möjlighet att läsa det som krävs för grundläggande behörighet men det behöver göras inom ramen för det individuella valet, som utökat program eller om rektorn erbjuder det inom programfördjupningen.

Nu kommer det som krävs för grundläggande behörighet i stället att finnas med i grundupplägget på alla yrkesprogram. Det kommer dock vara möjligt att välja bort grundläggande behörighet. Syftet med lagändringarna är att göra yrkesprogrammen mer attraktiva för elever som inte har bestämt sig för om de vill studera vidare efter gymnasieskolan eller inte. Ändringarna börjar tillämpas på utbildning som påbörjas höstterminen 2023.

Möjligheterna till validering förbättras

Ändringar: Skollagen (2010:800) och lagen (2015:478) med bemyndigande att meddela föreskrifter om avgift för ansökan om att få beslut som avser kvalifikationer för livslångt lärande med flera förordningar

Ny förordning: Valideringsförordning

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:123 Validering för kompetensförsörjning och livslångt lärande

SFS: 2022:911, 2022:912, 2022:1098, 2022:1106, 2022:000, 2022:000, 2022:000, 2022:000, 2022:000 och 2022:000

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Möjligheterna till validering förbättras genom att det i skollagen införs en skyldighet för hemkommunen att se till att den som vill få sitt kunnande kartlagt inför utbildning eller prövning inom kommunal vuxenutbildning (komvux) erbjuds en inledande kartläggning. Det införs också en skyldighet för huvudmannen för komvux att se till att en elev som behöver få sitt kunnande validerat erbjuds det. Vidare förtydligas vad som avses med validering.

I en ny valideringsförordning, som gäller även utanför utbildningsområdet, regleras att en validering ska kunna leda till en viss typ av kvalifikation eller till behörighet till en utbildning som kan leda till en sådan kvalifikation. En validering som kan leda till en kvalifikation ska omfatta vissa moment.

Statligt stöd för kommersialisering av forskningsresultat

Ny förordning: Förordning (2022:1390) om statligt stöd för idébanker inom holdingbolag vid universitet och högskolor

SFS: 2022:1390

Ikraftträdande: 15 oktober 2022

Statligt stöd kan enligt förordningen lämnas till holdingbolag som förvaltas eller ägs av ett universitet eller en högskola för att ta till vara forskningsresultat som forskare inte driver vidare till kommersialisering. Syftet med stödet är att öka antalet forskningsresultat som kommersialiseras.

Utökade möjligheter för universitet och högskolor att hyra ut bostäder

Ny förordning: Förordning (2022:1515) om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder

Beslutsunderlag: Promemorian En ny förordning om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder (dnr U2022/02259)

SFS: 2022:1515

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Möjligheten för statliga lärosäten att hyra ut bostad utökas. Förutom till utbytesstudenter och gästforskare får lärosätena nu även möjlighet att hyra ut bostad till avgiftsskyldiga studenter, doktorander och forskare tidigt i karriären.

Det finns i dag en brist på bostäder i många högskolekommuner. Syftet med förändringen är att säkerställa internationaliseringen i högskolan och rörligheten bland forskare genom att ge lärosätena möjlighet att hyra ut bostad till vissa grupper av studenter och forskare. I förordningen finns också bestämmelser om avgifter, statlig ersättning och redovisning.

Höjning av avgiften för högskoleprovet

Ändring: Förordning om ändring i högskoleförordningen (1993:100)

Beslutsunderlag: Högskoleprovsutredningens betänkande Högskoleprovets organisation och styrning (SOU 2021:72)

SFS: 2022:1205

Ikraftträdande: 1 januari 2023

Förordningsändringen innebär att anmälningsavgiften för högskoleprovet höjs från 450 kronor till 550 kronor för anmälan till ett provtillfälle.

Utrikesdepartementet

Utrikesdepartementet ansvarar för Sveriges utrikes-, bistånds- och utrikeshandelspolitik.

Kontakt

Presskontakt hos utrikesminister Tobias Billström:

Pressekreterare Anna Erhardt

Tfn 076-130 85 34

Presskontakt hos bistånds- och utrikeshandelsminister Johan Forssell

Pressekreterare Karl Opdal

Tfn 076-128 48 03

Regeringen ges rätt att meddela föreskrifter om tullfrihet

Ändringar: Lag (1994:1547) om tullfrihet m.m.

Beslutsunderlag: Prop. 2021/22:222 Översyn av vissa bestämmelser om tullfrihet

SFS: 2022:1002

Ikraftträdande: 1 november 2022

Regeringen får rätt att meddela föreskrifter om villkor för användning och avyttring av vissa varor för att frihet från tull ska gälla för EU:s institutioner och organ samt personer knutna till dessa. Regeringen ges även rätt att meddela föreskrifter om tullfrihet inom området för vissa överenskommelser och internationella konventioner. Ändringarna innebär i huvudsak att svensk lagstiftning justeras med anledning av EU-rätten.

(Denna lagändring har även redovisats likalydande i Viktigare lagar och förordningar inför halvårsskiftet 2022.)